

Høringsinnspill fra Juristforbundet

Høring: [Statsbudsjettet 2025 \(kapitler fordelt til arbeids- og sosialkomiteen\)](#)

Lov og rett uten jurister?

Juridisk kompetanse i NAV og offentlig sektor

Juristforbundet, landets største organisasjon for jurister, advokater, dommere og jusstudenter, ser et stort behov for å styrke juridisk kompetanse i NAV og offentlig sektor. Digitalisering gir en unik mulighet til å forbedre kvaliteten på offentlige tjenester, men det krever at digitale initiativer forankres i et solid juridisk rammeverk. Jurister med kompetanse innen teknologi og digitalisering er essensielle for å sikre innbyggernes rettigheter.

Utfordringer i offentlig digitalisering

Riksrevisjonens rapport om kunstig intelligens (KI) i staten (Dokument 3:18, 2023–2024) peker på flere utfordringer, som Juristforbundet også har fremhevet. Blant de viktigste funnene er at KI er lite utnyttet i offentlig sektor og at det er et stort behov for juridisk avklaring rundt bruken av KI. Manglende samordning og svak infrastruktur hindrer utvikling, og personvernlovgivning tolkes ulikt. For å nå målet om en KI-infrastruktur i verdensklasse, må juridisk kompetanse styrkes, og etiske prinsipper som personvern, likebehandling og transparens må ivaretas.

Riksrevisjonens rapport

Riksrevisjonens funn viser at offentlig sektor ikke har klare juridiske rammer for KI, noe som kan svekke offentlige tjenester og rettssikkerheten. Juristforbundet støtter regjeringens mål om å gjøre Norge til verdens mest digitaliserte land innen 2030, men understreker at juridisk kompetanse er avgjørende for å lykkes. Jurister må ha teknologiforståelse for å sikre at ny teknologi brukes på en ansvarlig måte.

Manglende kompetanse og tidlig involvering

Offentlig sektors rekruttering av jurister med kompetanse innen digitalisering er utilstrekkelig. Dette påvirker kvaliteten på saksbehandling i NAV og kan svekke innbyggernes rettssikkerhet. I tillegg involveres juridiske fagpersoner for sent i prosjekter, noe som kan føre til at viktige hensyn overses.

Finansiering av digitaliseringsprosesser

Dagens finansieringsmodell for IT-utvikling i staten tvinger virksomheter som NAV til å betale tilbake "gevinster" fra digitaliseringsprosjekter som ikke har blitt realisert. Dette fører til økonomiske utfordringer og dårligere tjenester for brukerne. Juristforbundet mener at digitalisering må ses som en langsiktig investering i bedre tjenester og ikke svekke personalressurser eller kvaliteten i offentlig sektor.

Juristforbundets posisjon

Juristforbundet mener at staten må:

1. Innføre en finansieringsmodell som baserer seg på reelle gevinster og ikke tvinger NAV til å tilbakebetale urealiserte gevinster.
2. Sikre bedre medbestemmelse for ansatte i digitaliseringsprosjekter.

3. Involvere jurister i utviklingen av regelverk for automatiserte beslutningssystemer.
4. Sikre at digitaliseringen balanserer brukernes behov for skreddersydde løsninger.

Forslag til anmodningsvedtak

1. **Rettsikkerhet i NAVs digitalisering:** Stortinget ber regjeringen sikre at NAV har tilstrekkelig juridisk kompetanse til å ivareta innbyggernes rettigheter, inkludert rekruttering av flere jurister.
2. **Økt juridisk kompetanse for NAVs brukere:** Stortinget ber regjeringen prioritere rekruttering og kompetanseheving av jurister med teknologiforståelse i NAV, slik at brukernes rettigheter ivaretas.

Med vennlig hilsen

Sverre Bromander, president Juristforbundet

André Oktay Dahl, politisk seniorrådgiver Juristforbundet